

dosarul nr. 2ra-457/2020

prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Călărași (S. Țurcan)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, L. Pruteanu, I. Muruianu)

ÎNCHEIERE

18 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Manoil Eva,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Manoil Eva
împotriva lui Tocari Veaceslav cu privire la partajarea în natură a bunurilor
succesorale,

împotriva deciziei din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul declarat de Manoil Eva și a fost menținută hotărârea din 15
martie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași,

c o n s t a t ă

La 10 martie 2015 Manoil Eva a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Tocari Veaceslav cu privire la partajarea în natură a bunurilor
succesorale.

În motivarea acțiunii a indicat că Tocari Veaceslav este fratele ei. După
decesul tatălui lor, Tocari Mihail, ea cu fratele au moștenit averea succesorală
constituită din casa de locuit cu terenul aferent și cota de teren echivalentă, situate
în s. Leordoiaia, com. Hârjeuca, r. Călărași, acceptând-o în cote părți egale a câte 1/2
fiecare.

A invocat că potrivit certificatului de moștenitor legal eliberat pe numele Evei
Manoil la 02 decembrie 2014, ei i-a fost atribuită 1/2 cotă parte din terenul destinat
pentru construcții cu suprafața de 0,2775 ha și casa de locuit individuală 01 cu
suprafața de 46,5 m.p., construcțiile accesorii: 01.1- anexă, scară, scară, beci, 2-
veceu, I- poartă, II-gard, amplasate pe terenul susmenționat în s. Leordoiaia, comuna
Hârjauca, r. Călărași, cu nr. cadastral xxxxx. Valoarea a 1/2 cotă parte din imobil
este de 4997,07 lei.

În masa de avere succesorală mai intră și cotele de teren agricol cu
suprafețele: - 0,0861 ha cu nr. cadastral xxxxx cu valoarea de 689,80 de lei;

- 0,086 ha cu nr. cadastral xxxxx cu valoarea de 689 de lei;

- 0,6101 ha cu nr. cadastral xxxxx cu valoarea de 4887,85 de lei.

A relevat că deoarece în natură nu se poate folosi de bunurile moștenite, iar pârâtul refuză partajarea benevolă a acestora, a fost nevoită să se adreseze cu prezenta acțiune în judecată în vederea partajării în natură a bunurilor succesoriale.

A solicitat partajarea bunurilor succesoriale ce i-au aparținut lui Tocari Mihail, decedat la 07.05.2006, între ea și Tocari Veaceslav, conform certificatului de moștenitor eliberat la 02 decembrie 2014, prin atribuirea ei în natură a 1/2 cote-părți din aceste bunuri.

Prin hotărârea din 15 martie 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași acțiunea a fost respinsă.

La data de 09 aprilie 2019 Manoil Eva a declarat apel împotriva hotărârii din 15 martie 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași, solicitând casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Manoil Eva și a fost menținută hotărârea din 15 martie 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași.

Curtea de Apel Chișinău a indicat că după decesul lui Mihail Tocari, reclamanta Manoil Eva împreună cu pârâtul Tocari Veaceslav, care este fratele ei, au moștenit averea succesorală constituită din casa de locuit cu terenul aferent și cota de teren echivalentă, situate în s. Leordoiaia, com. Hârjauca, r. Călărași acceptând-o în cote-părți egale a câte 1/2 fiecare.

Potrivit certificatului de moștenitor legal eliberat pe numele Evei Manoil la 02 decembrie 2014, reclamantei i s-a atribuit 1/2 cotă parte din terenul destinat pentru construcții cu suprafața de 0,2775 ha și casa de locuit individuală 01 cu suprafața de 46,5 m.p., construcțiile accesorii: 01.1- anexă, scară, scară, beci, 2-veceu, I- poartă, II-gard, amplasate pe terenul susmenționat în s. Leordoiaia, comuna Hârjauca, r. Călărași, cu nr. cadastral xxxxx, valoarea a 1/2 cotă parte din imobil constituind 4997,07 lei, fapt confirmat și prin extrasul din registrul bunurilor imobile potrivit căruia reclamanta deține 1/2 cotă parte din bunurile nominalizate (f.d.20).

În masa de avere succesorală mai intră și cotele de teren agricol cu suprafețele de 0,0861 ha cu nr. cadastral xxxxx cu valoarea de 689,80 lei, 0,086 ha cu nr. cadastral xxxxx cu valoarea de 689 de lei, 0,6101 ha cu nr. cadastral xxxxx cu valoarea de 4887,85 de lei, care potrivit extraselor din registrul bunurilor imobile aparțin cu drept de proprietate lui Tocari Veaceslav.

Instanța de apel a reținut că potrivit Raportului de expertiză judiciară nr.1649-1652 întocmit la 26 octombrie 2018 de Centru Național de Expertize Judiciare, partajarea bunului imobil cu nr. cadastral 2522103150 situat în r. Călărași, com. Hârjauca, s. Leordoiaia nu este posibilă din motivul stării tehnice nesatisfăcătoare a construcției principale cu nr. xxxxx.

Colegiul instanței de apel a precizat că reclamanta nu a cerut instanței partajarea în alt mod decât în natură a bunului imobil, prin urmare dânsa nu este privată de dreptul de a solicita într-un litigiu distinct partajarea averii succesoriale, pornind de la valoarea acesteia și a cotelor ce le revin fiecărui moștenitor.

Instanța de apel a specificat că imobilul litigios este indivizibil, deci, bunul comun fiind posibil de atribuit în proprietatea exclusivă a unuia dintre proprietari doar cu acordul coproprietarilor, la cererea lor, situație care în speță nu se atestă.

În condițiile în care reclamanta nu a formulat cerință de vânzare a bunului la licitație și distribuirea prețului către coproprietari Manoil Eva și Tocari Veaceslav proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei, în lipsa acordului coproprietarilor și cererii acestora, este inadmisibilă în cazul partajului judiciar atribuirea întregului bun unui coproprietar în schimbul unei sulțe în favoarea celorlalți coproprietari.

Cât privește cota de teren echivalentă rămasă după decesul tatălui Tocari Mihail cu suprafața de 0,086 ha cu numărul cadastral xxxxx și terenul cu suprafața de 0,0861 ha cu numărul cadastral xxxxx este întreținută și prelucrată de către Manoil Eva, iar intimatul Tocari Veaceslav careva pretenții la cota echivalentă nu are.

La 20 ianuarie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Manoil Eva a declarat recurs împotriva deciziei din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat aplicarea eronată a normelor de drept material.

Totodată, consideră că instanța nu a atras în proces întreg cercul de moștenitori, or moștenitori sunt 4, pe lângă părțile în proces mai sunt două surori.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursul declarat la data 20 ianuarie 2020 este în termen.

Prin referință intimatul Tocari Veaceslav a solicitat de a considera recursul inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului declarat de Manoil Eva în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Manoil Eva nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Manoil Eva.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Manoil Eva se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru